

Bijlage 1 | Vragenlijst Dyslexiescan Voortgezet Onderwijs

Mei 2020

EXPERTISECENTRUM
NEDERLANDS

Samenstelling van de werkgroep:

Christel Dood

Marzenka Rolak

Evelien Krikhaar

Ria Kleijnen

Deze vragenlijst maakt deel uit van de [Handleiding Dyslexiescan Voortgezet Onderwijs](#) en maakt deel uit van een online zelfevaluatie-instrument te bereiken via instrumenten.expertisecentrumnederlands.nl. Deze handleiding hoort bij de Dyslexiescan Voortgezet Onderwijs en geeft uitleg over de achtergrond, de opzet en de uitvoering van de scan. Verder wordt ingegaan op de wijze waarop op basis van de uitkomsten van de scan een verbetertraject kan worden ingezet.

© 2020

Colofon

Deze vragenlijst maakt deel uit van de [Handleiding Dyslexiescan Voortgezet Onderwijs](#) en is ontwikkeld in het kader van Stimuleringsprogramma Aanpak Dyslexie.

Vragen

Antwoordcategorieën:

0. Overslaan
1. Onvoldoende
2. Matig
3. Voldoende
4. Goed
5. Uitstekend

Aantal vragen: 67

Nr.	Vraag-type	Vraag	Niveau	Verbeterdomein
1	Likert	Bij aanvang van het onderwijs in het VO is duidelijk welke leerlingen lees-, spellingproblemen of dyslexie hebben en beschikt de school over het leerlingdossier met een overzicht van de geboden hulp en effecten ervan.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
2	Likert	Docenten weten welke leerlingen lees-, spellingproblemen of dyslexie hebben.	Operationeel	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1
3	Likert	Docenten praten met leerlingen met dyslexie over welke problemen zij bij hun vak ondervinden en welke ondersteuning en faciliteiten zij nodig hebben.	Operationeel	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1
4	Likert	Docenten weten hoe ze leerlingen met dyslexie pedagogisch-didactisch kunnen ondersteunen.	Operationeel	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1

5	Likert	Docenten stellen (digitale) hand-outs beschikbaar voor leerlingen met dyslexie die daarom vragen.	Operationeel	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
6	Likert	Docenten creëren een veilig leerklimaat waarbij alle leerlingen succeservaringen opdoen en hun zelfstandigheid vergroten.	Operationeel	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1
7	Likert	Docenten leren leerlingen studievaardigheden (samenvatten, maken van mindmap/schema enzovoorts).	Operationeel	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1
8	Likert	Docenten leren leerlingen leesstrategieën om toetsvragen te lezen en te beantwoorden.	Operationeel	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1
9	Likert	Docenten besteden aandacht aan het uitbreiden van woordenschat, lees-, spelling- en schrijfvaardigheid in het kader van taalgericht vakonderwijs.	Operationeel	Begeleiding op ondersteuningsniveau 2
10	Likert	Taaldocenten besteden expliciet aandacht aan de uitspraak van woorden en klanken, aan strategieën om woorden te leren en tonen hoe te werken met een overhoorprogramma.	Operationeel	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1
11	Likert	Taaldocenten differentiëren binnen hun lessen, waarbij ze leerlingen die zwak zijn in lezen en spellen extra instructie en oefening bieden.	Operationeel	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
12	Likert	Bij ons op school zijn er mogelijkheden om extra begeleidingslessen (bijvoorbeeld KWT) te volgen voor specifieke vakken waarbij actief en gericht begeleiding wordt geboden aan de leerling.	Operationeel	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
13	Likert	Alle docenten volgen de schoolbrede afspraken over de toegankelijkheid van lay-out, wijze van toetsen, toetsroosters, taalgebruik en duidelijkheid van instructies bij toetsen.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering

14	Likert	Docenten bieden de afgesproken toets- en examenfaciliteiten, zoals extra tijd en/of een aangepaste beoordeling van de toetsen.	Operationeel	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
15	Likert	Bij (alle) leerlingen in het eerste leerjaar vindt screening maatwerkgericht plaats op lees- en spellingproblemen.	Tactisch	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1
16	Likert	De ontwikkeling van alle leerlingen wordt gemonitord met landelijk genormeerde taaltoetsen.	Operationeel	Onderwijs en begeleiding op Ondersteuningsniveau 1
17	Likert	Bij ons op school werken we met een dyslexiekaart of -pas voor de leerlingen.	Tactisch	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
18	Likert	Leerlingen met dyslexie en hun ouders worden betrokken bij het opstellen van hun dyslexiekaart en/of begeleidingsplan.	Operationeel	Leerling- en ouderbetrokkenheid
19	Likert	Genomen maatregelen ter compensatie of dispensatie worden regelmatig met leerlingen besproken om te bekijken of deze nog nodig zijn.	Operationeel	Leerling- en ouderbetrokkenheid
20	Likert	Van leerlingen wordt verwacht dat zij een serieuze werkhouding en inzet laten zien, wanneer zij aanspraak willen maken op extra faciliteiten (die verder gaan dan extra tijd en een aangepaste beoordeling).	Operationeel	Leerling- en ouderbetrokkenheid
21	Likert	Bij ons op school is er voor leerlingen met dyslexie en hun ouders een vast aanspreekpunt.	Operationeel	Leerling- en ouderbetrokkenheid
22	Likert	Bij ons op school wordt psycho-educatie aangeboden vanuit een specifiek daarvoor ontwikkeld programma, zoals <i>Dyslexie de Baas</i> of <i>DyslexieSleutels</i> .	Operationeel	Intensievere begeleiding op Ondersteuningsniveau 3

23	Likert	De school biedt leerlingen met dyslexie de mogelijkheid elkaar te helpen en ervaringen uit te wisselen door middel van lotgenotencontacten.	Tactisch	Leerling- en ouderbetrokkenheid
24	Likert	De ondersteuningsaanpak voor leerlingen met dyslexie is in begrijpelijke taal voor leerlingen en ouders opgenomen in onze schoolgids en op de website.	Tactisch	Leerling- en ouderbetrokkenheid
25	Likert	De mogelijkheden voor de inzet van een ondersteunend dyslexiehulpmiddel wordt met leerlingen en ouders besproken.	Tactisch	Leerling- en ouderbetrokkenheid
26	Likert	Bij de aanschaf van dyslexiehulpmiddelen krijgen docenten en leerlingen uitleg over het gebruik ervan. Updates van het hulpmiddel worden door school gecommuniceerd.	Tactisch	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
27	Likert	Alle docenten faciliteren leerlingen met dyslexie bij het gebruik maken van dyslexiehulpmiddelen tijdens de les zoals laptop, tekst-naar-spraaksoftware, regelkaarten.	Operationeel	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
28	Likert	Alle docenten zijn op de hoogte van het elementaire gebruik van apparaten en software die leerlingen met dyslexie gebruiken.	Operationeel	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
29	Likert	Bij ons op school is er een helpdesk voor ICT-ondersteuning waar leerlingen en docenten terecht kunnen met dyslexiehulpmiddelen.	Tactisch	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
30	Likert	We hebben een dispensatieprotocol op basis waarvan we leerlingen (gedeeltelijke) dispensatie verlenen (bijvoorbeeld voor een 2 ^{de} MVT).	Tactisch	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2

31	Likert	Bij nog niet eerder gediagnosticeerde leerlingen wordt onderzoek in gang gezet bij aanhoudende problemen op het gebieden van lezen of spellen ondanks extra hulp.	Operationeel	Interprofessionele samenwerking
32	Likert	Onze school geeft externe behandelaren voldoende informatie zodat de hardnekkigheid van de lees- en spellingproblemen bepaald kan worden en de behandeladviezen afgestemd kunnen worden op wat er in de lessen wordt verwacht.	Operationeel	Interprofessionele samenwerking
33	Likert	Bij ons op school vindt wederzijdse afstemming plaats tussen onderwijs en zorg tijdens en na dyslexieonderzoek en -behandeling.	Tactisch	Interprofessionele samenwerking
34	Likert	Bij ons op school vindt overdracht van gegevens plaats in een persoonlijk contact met het basisonderwijs.	Operationeel	Onderwijskundig beleid en uitvoering
35	Likert	De school zorgt voor terugkoppeling naar het basisonderwijs na het eerste leerjaar om afstemming te bevorderen rondom de schooladviezen en informatie over de specifieke onderwijsbehoeftes van leerlingen.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
36	Likert	De afspraken en handelingen met betrekking tot de overgang van po naar vo worden cyclisch geëvalueerd met gebruikmaking van datasturing.	Strategisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
37	Likert	De decaan ondersteunt de leerling zo nodig bij de overstap naar het vervolgonderwijs en bespreekt de mogelijkheden om met dyslexie om te gaan bij de studie van hun keuze.	Operationeel	Begeleiding op Ondersteuningsniveau 2
38	Likert	Wij zijn ons ervan bewust dat leesproblemen en dyslexie ernstige belemmeringen vormen in onderwijs en maatschappij.	Tactisch	Visie en missie

39	Likert	In onze visie en missie is opgenomen dat leerlingen met dyslexie in staat gesteld moeten worden om onderwijs te volgen waar ze de capaciteiten voor hebben.	Tactisch	Visie en missie
40	Likert	Onze visie is dat leerlingen uitgedaagd moeten worden om aan hun zelfstandigheid en zelfvertrouwen te werken en dat ouders daarin educatieve partners zijn.	Tactisch	Visie en missie
41	Likert	Bij ons op school wordt de visie en missie vertaald in helder onderwijskundig beleid dat vastgelegd is in het schoolbeleidsplan en/of SchoolOnderSteuningsProfiel (SOP).	Tactisch	Visie en missie
42	Likert	Bij ons op school zijn ondersteuningsmogelijkheden, toets- en examenfaciliteiten, regels omtrent compensaties en dispensaties voor leerlingen met dyslexie duidelijk vastgelegd als schoolbeleid en zijn alle docenten daarvan op de hoogte.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
43	Likert	Bij ons op school verzamelen we data van het aantal leerlingen met een dyslexieverklaring.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
44	Open vraag	We hebben dit schooljaar ...% leerlingen met een dyslexieverklaring in leerjaar 1.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
45	2-keuzevraag: Ja/Nee	Het percentage leerlingen met een dyslexieverklaring op onze school is toegenomen in de afgelopen schooljaren.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering

46	Likert	Bij ons op school verzamelen we data over aangepaste examens.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
47	Open vraag	Dit schooljaar doen...% leerlingen het centraal examen op een aangepaste wijze van examineren voor dyslexie als gemeld bij het ISD.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
48	Likert	Onze directie faciliteert de aanpak van lees-, spellingproblemen en dyslexie door structureel en meerjarig middelen hiervoor vrij te maken.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
49	Likert	De directie of het middenmanagement faciliteren de inzet van alle professionals binnen de school en de ondersteuning buiten de lessen door zorg te dragen voor de benodigde randvoorwaarden en meerjarige budgetten daarvoor.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
50	Open vraag	Hoeveel taakuren worden er beschikbaar gesteld voor een dyslexiecoach per jaar?	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
51	Open vraag	Hoeveel taakuren worden er beschikbaar gesteld voor een dyslexiecoördinator per jaar?	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
52	Likert	Docenten/mentoren zijn in hun jaartaak gefaciliteerd om te voorzien in overleg en afstemming met de dyslexiecoach/coördinator.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
53	Likert	De vaksectie Nederlands informeert andere docenten hoe ze gebruik kunnen maken van strategieën voor begrijpend lezen en voor het afleiden van woordbetekenissen.	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
54	Likert	Vaksecties stemmen toetsroosters en spreiding van proefwerken op elkaar af (bijvoorbeeld niet meerdere talen op een dag toetsen).	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering

55	Likert	Nieuwe docenten en vervangers worden ingewerkt in de ondersteuningsaanpak waarin de school voorziet voor leerlingen met dyslexie, waardoor continuïteit en duurzaamheid is gewaarborgd.	Tactisch	Intensievere begeleiding op Ondersteuningsniveau 3
56	Likert	De begeleiding van leerlingen met dyslexie, regels en afspraken wordt cyclisch geëvalueerd/gemonitord en zonodig bijgesteld (met gebruikmaking van datasturing).	Tactisch	Onderwijskundig beleid en uitvoering
57	Likert	Binnen de school bestaat een nascholings- en professionaliseringsbeleid dat gericht is op ondersteuning aan leerlingen met lees-, spellingproblemen of dyslexie.	Tactisch	Ontwikkeling en professionalisering
58	Likert	Bij ons op school zijn er mogelijkheden voor intervisie en het 'van en met elkaar' leren op het gebied van lees-, spellingproblemen en dyslexie.	Operationeel	Ontwikkeling en professionalisering
59	Likert	Collega's consulteren elkaar over de wijze waarop wordt gecommuniceerd over de invulling van de ondersteuning van leerlingen met leesproblemen en/of dyslexie binnen het team.	Tactisch	Ontwikkeling en professionalisering
60	Likert	Bij het vormgeven van het onderwijskundig verbeterbeleid houden we rekening met de draagkracht en verandercapaciteit van het schoolteam.	Tactisch	Ontwikkeling en professionalisering
61	Likert	Bij ons op school nemen we op regionaal niveau deel aan georganiseerde bijeenkomsten waar leren van en met elkaar op het gebied van de ondersteuningsaanpak centraal staat.	Tactisch	Ontwikkeling en professionalisering

62	Likert	De aanpak van lees-, spellingproblemen en dyslexie en bevordering van functionele geletterdheid maakt deel uit van de visie en missie van het schoolbestuur. Het schoolbestuur heeft dit opgenomen in het strategisch beleidsplan.	Strategisch	Visie en missie
63	Likert	Het schoolbestuur voorziet in actieve kennisdeling op het gebied van lees-, spellingproblemen en dyslexie, en heeft daarbij aandacht voor de doorgaande leerlijnen.	Strategisch	Ontwikkeling en professionalisering
64	Likert	De aanpak van lees-, spellingproblemen en dyslexie en bevordering van functionele geletterdheid maakt deel uit van de visie en missie van het SWV passend onderwijs vo. Het SWV heeft dit opgenomen in het ondersteuningsplan.	Strategisch	Visie en missie
65	Likert	Het SWV passend onderwijs vo voorziet in actieve kennisdeling op het gebied van lees-, spellingproblemen en dyslexie, en heeft daarbij aandacht voor de doorgaande leerlijnen.	Strategisch	Ontwikkeling en professionalisering
66	Likert	De aanpak van lees-, spellingproblemen en dyslexie, bevordering van functionele geletterdheid en doorgaande lijn PO-VO maakt deel uit van de visie en missie van de gemeenten. De gemeenten hebben dit opgenomen in het beleidsplan jeugd.	Strategisch	Visie en missie
67	Likert	Onze school is tijdens het laatste inspectieonderzoek gevraagd naar de wijze waarop wij de begeleiding van leerlingen met lees-, spellingproblemen of dyslexie vormgeven en naar de effecten die we daarmee behalen.	Strategisch	Visie en missie